

УДК-343.241.01

УТВОРЕННЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО ТРИБУНАЛУ АВСТРІЇ (1867–1918 РОКІВ)

М. Дзіковський

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, Львів, Україна, 79000,
e-mail: mdzikovskiy@gmail.com*

Розглянуто процес формування судової системи Австрії на основі Основного конституційного закону «Про судову владу» від 21 грудня 1867 року, Основного конституційного закону від 21 грудня 1867 року «Про утворення державним Трибуналом». Досліджено порядок утворення та функціонування Державного Трибуналу Австрії у 1867–1918 роках. Проаналізовано функції та повноваження Державного Трибуналу та порядок розгляду судових справ.

Основну увагу приділено аналізу формування професійного складу Державного Трибуналу Австрії.

Зокрема, з'ясовано, що, згідно з § 1 Основного конституційного закону від 21 грудня 1867 року «Про створення Державного Трибуналу», Державний Трибунал створювався з метою вирішення спорів між різними гілками державної влади й органами місцевого самоврядування претензій громад, юридичних та фізичних осіб до королівств областей та держави в цілому, якщо ці претензії не входили до юрисдикції судів загальної юрисдикції, скарг громадян на порушення їхніх конституційних прав, після їх розгляду в адміністративному порядку.

Ключові слова: конституція Австрії, судова система, Державний Трибунал.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2021.73.036>

Постановка проблеми. У сучасних умовах за формування судової системи України важливе значення має вивчення історико-правового досвіду діяльності вищих судових інстанцій Австро-Угорщини 1867–1918 року. Юрисдикція вищих судових інстанцій поширилась і на західноукраїнські землі (Східна Галичина, Північна Буковина, Закарпаття). До судів вищої інстанції Австрії належали Державний Трибунал, Адміністративний Трибунал, Вищий судовий та касаційний Трибунал. Важливу роль у функціонуванні судів вищих інстанцій відіграв Державний Трибунал, створення якого було передбачено в Основному конституційному законі Австрії від 21 грудня 1867 року «Про утворення Державного Трибуналу».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деякі питання утворення та функціонування Державного Трибуналу Австрії висвітлювали у своїх працях Б. Тищик, І. Бойко, В. Кондратюк, П. Едер, Н. Гриб та ін.

Формування мети статті (постановка завдання). Проаналізувати процес утворення та функціонування Державного Трибуналу Австрії у 1867–1918 роках.

Виклад основного матеріалу. Конституція Австрії 1867 року містила положення щодо реформування судової системи Австрії. Вже у Конституції Австрії 1849 року передбачалося відокремлення судової влади від виконавчої і законодавчої та проголошувалась її незалежність. Ця ідея знайшла закріплення в Основному законі від 21 грудня 1867 року «Про судову владу» та в Основному законі «Про утворення Державного Трибуналу».

Аналіз положень конституційного закону про судову владу Австрії від 21 грудня 1867 року дає підстави говорити, що в Австрії відбулося остаточне відокремлення судових органів від адміністративних. Згідно зі статтею цього закону, судова й адміністративна функції відокремлювалися на всіх стадіях судочинства, а у ст. 11 передбачалося створення суду присяжних.

Система загальних судів була триступеневою: одноособові повітові суди, колегіальні окружні (крайові суди), колегіальні вищі крайові суди. При цьому у Галичині, на відміну від інших коронних країв, були створені два вищі крайові суди – у Львові та Кракові [1, с. 29]. До того ж до територіальної підсудності вищого крайового суду у Львові належала також Буковина. Хоча його створено ще 23 лютого 1855 року [3, с. 48], однак він залишався діючим судовим органом навіть після прийняття австрійської конституції 1867 року [5, с. 213].

Суддів призначав пожиттєво імператор або від його імені відповідні посадові особи. Під час призначення вони складали службову присягу та присягу неухильно дотримуватися конституційних законів. Усі рішення виносили від імені імператора [11, с. 1520]. Суддею міг бути австрійський громадянин чоловічої статі, який мав вищу юридичну освіту і стаж практичної роботи не менше, ніж три роки, успішно склав письмовий та усний іспити. Комісії з приймання іспитів створював щорічно міністр юстиції при кожному вищому крайовому суді. До їхнього складу входили професори юридичних факультетів і кваліфіковані практичні працівники [4, с. 15]. Таким способом забезпечувалася фаховість суддівських кадрів.

При прийнятті рішень судді визнавалися вільними та незалежними. З цією метою законом передбачались обмеження щодо відповідальності суддів. Так, конституційним законом передбачалось, що суддя може бути усунутий від справи лише у випадку, передбаченому законом та на підставі судового рішення. Одночасно він може бути звільнений з посади за наказом голови суду чи вищого органу судової влади, за умови термінової передачі справи на розгляд компетентного суду. Заборонялися переведення та відставка суддів всупереч їхній волі, окрім випадків та порядку, передбачених у законі. Якщо суддя допустив судову помилку, на нього можна було подати цивільний позов. Судді не мали права приймати рішення щодо правомірності законів, а лише щодо адміністративних розпоряджень [11, с. 1521].

1908 року у Східній Галичині 63,8 % суддів за національністю були поляками і 31,8 % – українцями. Але останніх допускали до роботи переважно в судах нижчих інстанцій, що обмежувало право українського населення Галичини на рівний доступ до державних посад, закріплене у конституції 1867 року [4, с. 15].

Головною причиною обмеження доступу українців до суддівських посад могло бути негативне ставлення до них з боку керівництва крайових судових органів, яке складалося переважно з поляків. Хоча суддю затверджували у Відні, однак кандидатуру судді пропонував голова крайового суду. Окрім цього, судді повинні були періодично проходити кваліфікаційну комісію, яку також формував та висновок якої затверджував голова крайового суду. Як наслідок, якщо голова суду керувався шовіністичними переконаннями, то отримати посаду судді представнику української національності було досить складно [1, с. 113].

До Вищих судів Австрії належали Верховний судовий і касаційний трибунал Державний Трибунал та Адміністративний Трибунал [5, с. 220]. Порядок формування та компетенція Державного Трибуналу визначались Основним законом від 21 грудня 1867 року про створення Державного трибуналу. Згідно з § 1 цього закону, Державний трибунал створюється з метою вирішення спорів між владою і

спірних питань публічного права, які виникають у королівствах і землях, представлених у Рейхсраті [5, с. 225].

Державний трибунал приймав остаточне рішення у справах:

- між судовою і урядовою владою з приводу того, чи належить ця справа до підвідомчості судової або урядової влади, у випадках передбачених законом;
- між представниками будь-якої області і вищою урядовою владою щодо спорів про право видавати адміністративні розпорядження;
- між місцевою та незалежною владою різних областей у справах, що належать до сфери їхнього управління;
- претензії королівств та областей до держави і навпаки;
- претензії королівств і областей одне до одного;
- претензії громад, корпорацій та приватних осіб до королівств, областей та держави в цілому, якщо такі претензії непідсудні загальним судам;
- скарги громадян з приводу порушення будь-якого з гарантованих конституцією публічних прав, після того як справу було розглянуто відповідно до закону в адміністративному порядку.

Прийняття рішення стосовно того, чи підсудна справа імперському суду чи ні, належало до його виключної компетенції. Якщо ж Державний трибунал вирішував, що справа належить до компетенції іншого суду чи державного органу, той не мав права відмовлятися від її розгляду.

Посада у Державному Трибуналі вважалася почесною. Президент, постійні референти та заступники зобов'язувалися проживати у Відні. Інші члени отримували добові та відшкодування вартості подорожі. Лише референтам Трибуналу виплачувалася щорічна винагорода у розмірі 300 гульденів. Їх обирали як постійних членів на три роки. Перед призначенням на посаду члени Трибуналу приймали присягу. Президент приймав таку присягу безпосередньо перед Цісарем [10, с. 689].

Радником двору при цьому суді певний час був українець Омелян (Еміль) Лопушанський – очільник кафедри цивільного процесу Львівського університету, згодом – суддя [1, с. 116].

Зазвичай сесії Державного трибуналу відбувалися раз на три місяці, а про їх початок повідомлялося в урядових часописах. У разі потреби за пропозицією президента скликали позачергові сесії. Трибунал, як правило, працював у складі президента та дванадцяти членів, хоча для того, щоб рішення вважалося правомочним потрібною була присутність хоча б восьми членів (не враховуючи президента). Президент брав участь у прийнятті рішення лише у тому випадку, коли голоси розділилися порівну. Віце-президент Трибуналу мав право участі у кожному засіданні, але без права голосу [11, с. 1520].

Державний трибунал порушував провадження у справі лише за поданням зацікавленої особи. Скаржник повинен був долучити до скарги адміністративне рішення, яким, на його думку, порушено громадянські права. Скарга повинна була містити детальний опис посадової особи, організації чи органу держави, яким допущено порушення. Трибунал приймав скаргу до розгляду у разі дотримання таких умов: 1) справа повинна була провадитися відповідно до визначеної законом адміністративної процедури; 2) строк подання скарги становив 14 днів від отримання адміністративного рішення останньої інстанції. Тому подання також повинно було містити докази дотримання зазначених вимог. Скаргу підписував адвокат. Подання скарги до трибуналу не зупиняло дію оскаржуваного адміністративного рішення [11, с. 1521].

Державний Трибунал розглядав лише ті справи, які стосувалися порушень політичних прав, допущених органами виконавчої влади або місцевого самоврядування. Трибунал відхиляв скарги на рішення та дії законодавчих органів, суду або приватних осіб [11, с. 1519]. Як наслідок, законодавчі акти, які приймали крайові сейми (у тому числі й Галицький), могли обмежувати визначені у конституції загальні права, а Державний Трибунал не мав достатньо компетенції, щоб усунути такі обмеження.

Розгляд справи Державним Трибуналом відбувався усно на відкритих засіданнях. В окремих випадках проводився закритий розгляд справи, але тоді кожна зі сторін могла вимагати допущення до розгляду справи трьох довірених осіб. Сторони могли захищати свої права особисто або за допомогою адвоката. Якщо скаржник не з'являвся на засідання та не пояснював причини неявки, вважалося, що він відмовився від своїх вимог.

Розгляд справи розпочинався з доповіді референта. Керував засіданням президент Державного Трибуналу. Його обов'язком було ретельне дослідження обставин справи. З цією метою він міг вимагати виклику свідків або експертів. Члени Державного Трибуналу мали право задавати запитання сторонам, свідкам та експертам. Таке ж право мали й сторони.

Рішення оголошували іменем цісаря. У ньому мали бути зазначені прізвища усіх членів трибуналу, котрі брали участь у справі, та міститися підписи головуючого та секретаря засідання [7, с. 40].

Основними рисами судового процесу, який провадив Державний Трибунал у справах про порушення політичних прав, були такі:

- порушення справи виключно на підставі скарги;
- 14-денний термін подання скарги;
- відкритий та усний судовий розгляд;
- принцип безпосередності;
- принцип вільної оцінки доказів;
- прийняття рішення у складі 12-ти осіб [11, с. 1518].

У період функціонування Державного Трибуналу до його складу входило 79 осіб. Ними в основному були службовці органів державної виконавчої влади, судді науковці та представники австрійської аристократії [8, с. 63]. До першого складу Державного Трибуналу входили Л. А. Апоральтери, князь К. Чарторийський, Н. Доленз, К. Габітінек, граф Е. Гартінг, М. Гейслер, А. Гуйлер, А. Гуефон, Глунек, Л. Кіхль, К. Крауль, Т. Меркел, Р. Отт, Е. Я. Оцезар, Л. Суппан, Л. Шумановіч, Н. Стерер, Л. Усьгер, Ф. Зімелковські [8, с. 63]. Серед членів Державного Трибуналу переважали професійні судді, адвокати та представники вищих органів державної виконавчої влади. Президент і Віцепрезидент Першого складу Державного Трибуналу працювали у Вищому судовому та касаційному Трибуналі Австрії. До складу Державного Трибуналу входили чотири професори юридичного факультету Віденського університету, зокрема Л. Унгер та А. Гуен фон Глунек до призначення членами Державного Трибуналу працювали тут також реформаторами Державного Трибуналу [6, с. 152]. Член Державного Трибуналу Л. Гольцетан працював службовцем Ради Міністрів Австрії. Першим президентом Державного Трибуналу було призначено Карла Крауса який народився 1789 року у Львові та навчався на юридичному факультеті Львівського університету. Після закінчення навчання працював службовцем Львівського циркулу та суддею у Львівському міському суді. У 1833 році його було призначено головою цього суду. З 1846 року Карл Краус працював заступником міністра юстиції, а з 1851 року міністром

юстиції Австрії. У 1857 році його призначають президентом Вищого судового і касаційного Трибуналу у Відні. У 1867 році Карл Краус як член Палати Панів Рейхсрату був керівником правничої комісії, яка підготувала проєкт основного закону: «Про створення Державного Трибуналу». У травні 1869 року 80-річного Карл Краус отримав нове призначення від імператора Франца Йосипа II. Карл Краус виконував свої повноваження до січня 1881 року і пішов у відставку за станом здоров'я.

Зі Львова походив і перший віце-президент Державного Трибуналу Ігнацій Шиманович, який був вірменського походження та працював керівником Галицького Сенату у складі Вищого судового і касаційного Трибуналу у Відні. Ігнацій Шиманович, як і Карл Краус, працював у складі палати панів Рейхсрату і брав участь у підготовці основного конституційного закону від 21 грудня 1867 року «Про створення Державного Трибуналу» [8, с. 64].

У першому складі Державного Трибуналу знаходились двоє відомих австрійських юристів – Йозеф Унгер і Гуен фон Глунок. Йозеф Унгер виконував функції президента Державного Трибуналу у 1881–1913 роках. Йозеф Унгер народився в єврейській родині у Відні. У 1848 році навчався в католицькій гімназії і прийняв католицизм, брав активну участь у революції 1848 року, а 1850 року захистив докторську працю [6, с. 177].

У 1853 році Йозеф Унгер габілітувався на юридичному факультеті в Празькому університеті.

У 1856 році у віці 28 років отримав посаду професора на юридичному факультеті Віденського університету, де написав свою найвідомішу працю «System Oesterreichischen Allgemeinen Privatrechtes» («Система загального австрійського цивільного права»). Разом з іншим професором Віденського університету Я. Гласерем видавав збірники рішень у цивільних справах Вищого судового і касаційного Трибуналу. Окрім наукової діяльності, Йозеф Унгер обіймав посади в системі органів державної влади Австрії та Австро-Угорщини. З 1869 року був членом Державного Трибуналу, а з 1871 року виступав у Рейхсраті як представник Ради Міністрів. Будучи до 1879 року членом австрійського уряду, брав участь у підготовці виборчого законодавства по виборах до Австрійського Рейхсрату 1873 року та брав участь у підготовці закону «Про Адміністративний Трибунал». 1875 року Йозеф Унгер був представником ліберальної партії в органах публічної влади Австрії, парламенті та в громадянському суспільстві. Він також підтримував ідею перетворення Австро-Угорщини на конституційну та правову державу [6, с. 177].

Іншим авторитетним австрійським юристом у складі Державного Трибуналу був А. Гуен фон Глунок, який працював у першому складі Державного Трибуналу і виконував свої повноваження до смерті у 1894 році [6, с. 152]. Він народився 1807 року та навчався на юридичному факультеті Віденського університету. У 1842 році А. Гуен фон Глунок був призначений професором Віденського університету. Він також сповідував ліберальні цінності та підтримував весну народів 1848 року. Працював радником у міністерстві юстиції Австрії та був членом комісії з підготовки кримінального кодексу Австрії 1852 року та інших законів і підзаконних нормативно-правових актів, прийнятих у 1850–1854 роках. Зокрема законів про адвокатуру та закону про нотаріат [6, с. 153]. Від червня до грудня 1867 року А. Гуен фон Глунок виконував функції міністра юстиції Австрії. Він також започаткував діяльність робочої групи з підготовки проєкту кримінально-процесуального кодексу Австрії та цивільно-процесуального кодексу Австрії. А. Гуен фон Глунок, окрім того, очолював міністерство освіти і віросповідання, а з

1869 року був членом палати панів Рейхсрату. У 1871–1872 роках був ректором Віденського університету [6, с. 154].

Члени Державного Трибуналу були високоосвідченими та високопрофесійними особами Австрії цього часу. Близько 1/5 частини членів Державного Трибуналу були професорами права, які працювали в університетах Відня, Праги, Кракова та Львова. Потужне представництво у складі Державного Трибуналу мали судді та адвокати.

Судова система Австрії діяла на основі Конституції 1867 року. Вона передбачала функціонування судів загальної юрисдикції та Адміністративного Трибуналу і Державного Трибуналу. Створення вищого спеціального суду Державного Трибуналу забезпечило додаткові умови для захисту громадянських прав унаслідок зловживання державних органів та їх посадових осіб. До складу Державного Трибуналу входили відомі австрійські юристи цього часу.

Список використаних джерел

1. Андрусак Т. Г. Судді-українці Австро-Угорської імперії та їх внесок у розвиток української правової думки. *Судова влада в Україні і світі: історія, сучасність, перспективи розвитку* : матеріали XXV Міжнародної історико-правової конференції 16–18 вересня 2011 р., м. Саки. Київ ; Сімферополь : СМД, 2011.
2. Едер П. Організація та діяльність Вищого крайового суду у Львові (1855–1918 р.р.) : монографія. Львів, 2016. 236 с.
3. Історія держави і права України : підручник: у 2-х т. / за ред. В. Я. Тація, А. Й. Рогожина, В. Д. Гончаренка. Т. 1 / Кол. авторів : В. Д. Гончаренко, А. Й. Рогожин, О. Д. Святоцький та ін. Київ : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003.
4. Кондратюк О. В. Судова система та судочинство в Галичині у складі Австро-Угорщини (1867–1918 рр.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень». Львів : СПДФО «Марусич», 2006. С. 15.
5. Baltl H., Kocher G. Österreichische Rechtsgeschichte. Wien : Leykam, 1995. S. 213.
6. Brauner W. Juristen in Österreich 1200–1980. Wien, 1982. 723 s.
7. Dziadzio A. Der Begriff des «Freien Ermessens» in der Rechtsprechung des österreichischen Verwaltungsgerichtshofes 1876–1918. *Zeitschrift für Neuere Rechtsgeschichte 25 Jahrgang 39 № 1/2*. Wien, 2003. S. 39–62.
8. Dziadzio A. Monarchia konstytucyjna w Austrii (1867–1914). *Władza-Obywatel-Prawo*. Kraków : Księgarnia Akademicka, 2001. S. 150.
9. Hye von Glunck A. Sammlung der nach gepflogener öffentlicher Verhandlung geschöpften Erkenntnisse des k.k. österreichischen Reichsgerichtes. T. 1. Wien, 1874. nr 1.
10. Lehne F. Rechtsschutz im öffentlichen Rechts : Staatsgerichtshof, Reichsgericht, Verwaltungsgerichtshof. *Die Habsburgermonarchie 1848–1918*. Wien, 1975. T. II. S. 689.
11. Staatsgrundgesetz vom 21. Desember 1867 über die richterliche Gewalt (Основний закон від 21 грудня 1867 р. про судову владу). *Die Verfassungen in Europa 1789–1949* / Dieter Gosewinkel, Johannes Masing. München : Verlag C. H. Beck, 2006.
12. Stourzh G. Die Gleichberechtigung der Nationalitäten in der Verfassung und Verwaltung Österreichs 1848–1918. Wien, 1985. S. 68.

References

1. Andrusiak, T. H. (2011). Suddi-ukraintsi Avstro-Uhorskoj imperii ta yikh vnesok u rozvytok ukrainskoj pravovoi dumky. *Sudova vlada v Ukraini i sviti: istoriia, suchasnist, perspektyvy rozvytku*: materialy XXV Mizhnarodnoi istoryko-pravovoi konferentsii 16–18 veresnia 2011 r., m. Saky. Kyiv; Simferopol: SMD.

2. Eder, P. (2016). *Orhanizatsiia ta diialnist Vyshchoho kraiovoho sudu u Lvovi (1855–1918 r.r.): monohrafiia*. Lviv.
3. *Istoriia derzhavy i prava Ukrainy* : pidruchnyk: u 2-kh t. (2003). / za red. V. Ya. Tatsiia, A. Y. Rohozhyna, V. D. Honcharenka. T. 1 / Kol. avtoriv : V. D. Honcharenko, A. Y. Rohozhyn, O. D. Sviatotskyi ta in. Kyiv: Kontsern «Vydavnychi Dim «In Yure».
4. Kondratiuk, O. V. (2006). *Sudova systema ta sudochynstvo v Halychyni u skladi Avstro-Uhorshchyny (1867–1918 rr.): avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. yuryd. nauk : spets. 12.00.01 «teoriia ta istoriia derzhavy i prava; istoriia politychnykh i pravovykh uchen»*. Lviv : SPDFO «Marusych», 15.
5. Baltl, H., Kocher, G. (1995). *Österreichische Rechtsgeschichte*. Wien: Leykam, 213.
6. Brauner, W. (1982). *Yuristen in Osterreich 1200–1980*. Wien.
7. Dziadzio, A. (2003). Der Begriff des «Freien Ermessens» in der Rechtsprechung des österreichischen Verwaltungsgerichtshofes 1876–1918. *Zeitschrift für Neuere Rechtsgeschichte* 25 Jahrgang 39 № ½. Wien, 39–62.
8. Dziadzio, A. (2001). *Monarchia konstytucyjna w Austrii (1867–1914). Wladza-Obywatel-Prawo*. Kraków: Księgarnia Akademicka, 150.
9. Hye von Glunek, A. (1874). *Sammlung der nach gepflogener öffentlicher Verhandlung geschöpften Erkenntnisse des k.k. österreichischen Reichsgerichtes*. T. 1. Wien, nr 1.
10. Lehne, F. (1975). Rechtsschutz im öffentlichen Rechts : Staatsgerichtshof, Reichsgericht, Verwaltungsgerichtshof. *Die Habsburgermonarchie 1848–1918*. Wien, T. II, 689.
11. Staatsgrundgesetz vom 21. Desember 1867 über die richterliche Gewalt (Основний закон від 21 грудня 1867 р. про судову владу). (2006). *Die Verfassungen in Europa 1789–1949 / Dieter Gosewinkel, Johannes Masing*. München: Verlag C. H. Beck.
12. Stourzh, G. (1985). *Die Gleichberechtigung der Nationalitäten in der Verfassung und Verwaltung Österreichs 1848–1918*. Wien, 68.

ESTABLISHMENT AND FUNCTIONING OF THE STATE TRIBUNAL OF AUSTRIA (1867–1918)

M. Dzikovsky

*Ivan Franko National University of Lviv,
1, Universytetska Str., Lviv, Ukraine, 79000,
e-mail: mdzikovskiy@gmail.com*

The process of formation of the Austrian judicial system on the basis of the Basic Constitutional Laws «On the Judiciary» and «On the Establishment of the State Tribunal» of December 21, 1867, is considered. The order of formation and functioning of the State Tribunal of Austria during 1867–1918 is studied. The functions, powers of the State Tribunal and the procedure for considering court cases are analyzed.

The main attention is paid to the analysis of the formation of the professional composition of the State Tribunal of Austria.

In particular, it is found that under § 1 of the Basic Constitutional Law «On the Establishment of the State Tribunal» the purpose of this body was to resolve disputes with various branches of government and local government, claims of provinces, legal entities and individuals to kingdoms, regions as well as the state as a whole, if such claims did not fall within the competence of courts of general jurisdiction, citizens' complaints about the violation of their constitutional rights, after consideration of these complaints in an administrative manner.

The members of the State Tribunal were highly educated and highly professional persons of Austria at that time. About one-fifth of the members of the State Tribunal were law professors who worked at the universities of Vienna, Prague, Krakow, as well as Lviv. Judges and lawyers had a strong representation in the State Tribunal.

The State Tribunal made the final decision in cases between the judiciary and the public authorities as to whose jurisdiction these powers belonged to. It consisted of a president, a vice-president, 12 permanent members and 4 deputies, appointed for life by the Austrian emperor from among the candidates recommended by the Chamber of Deputies and the House of Lords (Reichsrat/Council of State). Positions at the State Tribunal were considered honorable among Austrian civil servants and lawyers.

Meetings of the State Tribunal were held every three months and their beginning was reported in the national newspapers.

The Austrian judicial system operated on the basis of the Constitution of 1867. It provided for the functioning of the courts of general jurisdiction, Administrative and State Tribunals. The establishment of the State Tribunal gave the right to additional protection of the constitutional rights of citizens in case of abuse of public authorities or their officials.

Keywords: Austrian constitution, judicial system, State Tribunal.

*Стаття: надійшла до редакції 15.10.2021
прийнята до друку 16.11.2021*